

Kúria végzés

Az ügy száma: Bfv.II.865/2016/8.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Katona Sándor, a tanács elnöke
. Kiss Sándor, előadó bíró
. Tóth Györgyi, bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2016. november 16.

Az ügy tárgya: emberölés büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): II. rendű

Első fok: Környéki Törvényszék, 24.B.131/2011/115., 2012.
7., tárgyalás

szeptember

Másodfok: övárosi Ítéltábla, 2.Bf.250/2013/103., 2015. február 3., tárgyalás

Az indítvány előterjesztője: II. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: A terhel javára

Rendelkező rész

Az emberölés büntette és más bűncselekmények miatt V. S. és társai ellen folyamatban volt büntető ügyben a Budapest Környéki Törvényszék 24.B.131/2011/115. számú és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.250/2013/103. számú ítéletét II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2012. szeptember 7. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 24.B.131/2011/115. számú ítéletével nyolc terhelt ügyét bírálta el. Közülük a felülvizsgálati indítvánnyal érintett II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett emberölés büntetéseben [1978. évi IV. törvény - a továbbiakban korábbi Btk. - 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), b), c) és f) pont], 2 rendbeli - egy esetben társtettesként, egy esetben bűnsegédként elkövetett - rablás büntetéseben [korábbi Btk. 321. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont], 4 rendbeli - három esetben társtettesként, egy esetben bűnsegédként elkövetett - rablás büntetéseben [korábbi Btk. 321. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont] és társtettesként elkövetett lopás vétségében [korábbi Btk. 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulata]. A terheltet ezért mint bűnszervezetben elkövetőt halmazati

büntetésül 17 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Kizárta őt a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből.

- [2] A II. rendű terhelt tekintetében bejelentett ellentétes irányú fellebbezések alapján másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2015. február 3. napján kihirdetett 2.Bf.250/2013/103. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében annyiban megváltoztatta, hogy a terhére rótt bűncselekményeket bűnsegédként elkövetett emberölés büntettének [2012. évi C. törvény - a továbbiakban Btk. - 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), b), c), f) pont], 2 rendbeli - egy esetben társtettesként, egy esetben bűnsegédként elkövetett - rablás büntettének [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a), c), d) pont és (4) bekezdés b) pont], társtettesként elkövetett rablás büntettének [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a), c), d) pont] és társtettesként elkövetett lopás büntettének [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bb) és (3) bekezdés b/ba) pont] minősítette, a kiszabott fegyházbüntetés mértékét 15 évre enyhítette, a bünszervezetben elkövetésre utalást és a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizáró rendelkezést mellőzte, és úgy rendelkezett, hogy a terhelt szabadságvesztés büntetéséből legkorábban a büntetés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Egyebekben az elsőfokú ítéletet a II. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.
- [3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a II. rendű terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt. Indítványa jogszabályi alapjaként megfogalmazásában a védő a Be. 416. § (1) bekezdése a) pontjára utalt, azonban tartalmában a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálati okon alapuló kérelmet terjesztett elő, amikor arra hivatkozott, hogy védence cselekményeit olyan fenyegetés és kényszerhelyzet hatására követte el, amely korlátozta őt az akaratának megfelelő magatartás tanúsításában, és erre tekintettel védence büntetésének enyhítését kérte.
- [4] A Legfőbb Ügyészség BF.905/2016/1. számú átiratában a védő indítványát alaptalannak jelölte meg és a támadott határozat a II. rendű terhelt tekintetében történő hatályában fenntartására tett indítványt. Az átiratban kifejtett álláspont szerint a jogerős határozatban törvényesen vetették el a védő által már az alapeljárásban is felvetett büntethetőséget kizáró, illetve korlátozó ok megállapítását.
- [5] A II. rendű terhelt védője felülvizsgálati indítványa alapján eljárva a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal érintett terhelt tekintetében a Be. 423. § (4) és (5) bekezdésében írtaknak megfelelően a felülvizsgálati indítványban megjelölt okból, valamint a hivatalból vizsgálandó, a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott feltétlen eljárási szabálysértések szempontjából bírálta felül a támadott határozatot.
- [6] A Be. 424. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva a Kúria az említett körbe eső eljárási szabálysértést nem észlelt, míg a védő felülvizsgálati indítványát - a Legfőbb Ügyészség átiratában foglaltakkal egyezően - alaptalannak találta.
- [7] A védő által törvényhely szerint megjelölt Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor. Ugyanakkor a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja abban az esetben ad lehetőséget felülvizsgálatra, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.
- [8] A védő által hivatkozott kényszerre és fenyegetésre vonatkozó szabályokat a Btk. 19. § tartalmazza. Az (1) bekezdés értelmében nem büntethető, aki büntetendő cselekményt olyan kényszer vagy fenyegetés hatása alatt követi el, amely miatt képtelen az akaratának megfelelő magatartásra, míg a (2) bekezdés értelmében a büntetés korlátlanul enyhíthető, ha a kényszer vagy a fenyegetés a bűncselekmény elkövetőjét korlátozza az akaratának megfelelő magatartásban. A védő által célzott eredmény, vagyis annak megállapítása, hogy II. rendű terhelt kényszer, fenyegetés hatása alatt cselekedett, mely kényszer és fenyegetés korlátozta őt az akaratának megfelelő magatartás

tanúsításában, a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálati ok hatókörébe esik, és ekként a védő által hivatkozottak megállapíthatósága esetén törvénysértő büntetés kiszabása esetén vezethetett volna a támadott határozat megváltoztatására.

- [9] A Be. 423. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a felülvizsgálati eljárásban - a védő által sem vitatottan - kötelezően irányadó tényállás alapján a Kúria a Btk. 19. §-ában szabályozott büntethetőséget kizáró vagy korlátozó ok megállapítására nem látott lehetőséget. Megállapította, hogy a védő részéről a felülvizsgálati indítványban hivatkozottak már az alapeljárásban is elhangzottak és az elbírálás részét képezték, a Fővárosi Ítéltábla a másodfokú ítéletében részletesen foglalkozott a védői felvetéssel, és az általa e körben rögzítetteket a Kúria maradéktalanul helytállónak találta.
- [10] A Btk. 19. §-ában írt kényszer vagy fenyegetés az elkövető bűnösségét kizáró vagy korlátozó szubjektív ok, amely konkrét elkövetőre és konkrét cselekményre vonatkoztatva vizsgálendő, és amely abban az esetben zárja ki vagy korlátozza a bűnösséget, ha hatására az elkövető képtelen vagy korlátozott az akaratának megfelelő magatartásban. A kényszer fogalmát a törvény nem határozza meg, az lényegében erőszakot, fizikai ráhatást takar, míg a fenyegetés a Btk. 459. § (1) bekezdés 7. pontjában írtak szerint súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen.
- [11] A védő indítványában ez utóbbira hivatkozott, hiszen többszöri megfogalmazásában is a II. rendű terhelt I. rendű terhelttől félelmét hangsúlyozta.
- [12] A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla ítéletében (25-27. oldal) az irányadó tényállás tükrében helytállóan elemezte I. rendű és II. rendű terhelt kapcsolatát a hivatkozott törvényi rendelkezések szempontjából. Kétségtelen tény, hogy a II. rendű terheltben általában félelem jelentkezett I. rendű terhelt agresszivitása, brutalitása irányában, azonban az eljárás egyetlen adata sem mutat abba az irányba, hogy a II. rendű terhelt bűncselekményeit ennek hatására követte volna el, ilyen körülményre vallomásaiban II. rendű terhelt sem hivatkozott. A jogerős ítélet irányadó megállapításai nem hagynak kétséget afelől, hogy a II. rendű terhelt nem külső kényszer, hanem belső elhatározás folytán vett részt a cselekmények elkövetésében (ennek alátámasztására kizárólag csak példálózóan: amikor a II. rendű terhelttel 2008 decemberében közölték munkahelye megszűnését, a két terhelt anyagi helyzete kilátástalanná vált, ezért megállapodtak abban, hogy Magyarországon elkövetett vagyon elleni bűncselekményekkel stabilizálják vagyoni helyzetüket - elsőfokú ítélet 22. oldal 1., 2. bekezdés -; K. F. sértett megölése kapcsán II. rendű terhelt kezdetben nemtetszését fejezte ki, de a könnyű pénzszerzési lehetőségre és az I. rendű terhelt oldalán - egy legendás bűnözőpárossal azonosulva - elkövetett bűncselekményekre figyelemmel egyértelműnek tekintette részvételét - elsőfokú ítélet 28. oldal utolsó és 29. oldal 1. bekezdése -; a 2009 nyár eleji közös B. és C., illetve C. és B. tetoválás - elsőfokú ítélet 28. oldal 6. bekezdés -).
- [13] A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy II. rendű terheltnak a tényállásban is rögzített I. rendű terhelttől félelme nem az eljárás tárgyát képező bűncselekmény elkövetésére irányuló konkrét és behatárolható kényszerrel vagy fenyegetéssel volt kapcsolatos, másrésről ez a félelem közel sem volt olyan fokú, mint amely az akaratának megfelelő magatartás tanúsításában akár csak korlátozta volna, ezért a védő által hivatkozott anyagi jogszabálysértés megállapítására nincs alap. Anyagi jogi szabálysértés megállapítása hiányában pedig a terhelt büntetésének mértéke nem vizsgálható.
- [14] A védő felülvizsgálati indítványa ezért alaptalan, a Kúria ezért a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot II. rendű terhelt tekintetében a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.
- [15] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [16] A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett

indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2016. november 16.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k. előadó bíró, Dr. Tóth Görgyi s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő